

3.80.

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV
az
55 762 03
MENTÁLHIGIÉNÉS ASSZISZTENS
SZAKKÉPESÍTÉS-RÁÉPÜLÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- az 55 762 03 Mentálhigiénés asszisztens szakképesítés-ráépülés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés-ráépülés alapadatai

A szakképesítés-ráépülés azonosító száma: 55 762 03

A szakképesítés-ráépülés megnevezése: Mentálhigiénés asszisztens

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 1

Elméleti képzési idő aránya: 50 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 50 % (az összefüggő szakmai gyakorlat és a szakmai készségfejlesztés is beleértendő)

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség: 54 762 02 Szociális asszisztens

54 762 01 Rehabilitációs nevelő, segítő

Előírt gyakorlat: 3 év a szociális ellátás területén

Egészségügyi alkalmassági követelmények: - -

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Mentálhigiéné	mentálhigiénikus vagy pszichológus
Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció	mentálhigiénikus vagy pszichológus illetve orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlatban	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, akinek 3 éves szakmai gyakorlata szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén; diplomás szupervízor vagy a Szociális Szakmai Szövetség Akkreditációs Bizottsága által csoportos szupervíziós munkára akkreditált szupervízor
Szakmai gyakorlat	<ol style="list-style-type: none"> 1. tereptanári végzettség 2. a szakma gyakorlását szabályozó rendeletek (a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) szerinti végzettséggel rendelkező szakember 3. legalább öt év, az adott szakiránynak megfelelő szakmai gyakorlat

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: „nincs”

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
„nincs”

V. A szakképesítés-ráépülés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi iskolai képzés összes szakmai óraszama 1 évfolyamos képzés esetén: 1085 óra (31 hét x 35 óra)

A szakgimnáziumi képzés összes szakmai óraszama szabadsáv nélkül 1 évfolyamos képzés esetén: 976 óra (31 hét x 31,5 óra)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
10567-12 Mentálhigiénés feladatok	Mentálhigiéné	8	
	Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció	7,5	
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton		6,5
	Szakmai gyakorlat		9,5
Összes óra		15,5	16
Összes óra		31,5	

A 2. számú táblázat „A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama” megadja a fent meghatározott heti óraszámok alapján a teljes képzési időre vonatkozó óraszámokat az egyes tantárgyak témaköreire vonatkozóan is (szabadsáv nélküli szakmai óraszámok).

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Nappali		Nappali	
		Elméleti órák száma	Gyakorlati órák száma	Elméleti órák száma	Gyakorlati órák száma
10567-12 Mentálhigiénés feladatok	Mentálhigiéné	248+54		124+27	
	A mentálhigiéné értelmezése	47		23,5	
	A humán ökörendszer, mint természetes támasz	48		24	
	A humán ökörendszer, mint problémaforrás	48		24	
	A mentálhigiénés segítés módszerei	47		23,5	
	Krízis, krízis intervenció	29		14,5	
	A segítő kapcsolat	29		14,5	
	Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció	248		124	
	Az egészség és aprevenció fogalma	31		15,5	
	Veszélyes életkorok és veszélyeztetett helyzetek	52		26	
	Az egészségmegőrzés a családban és a családon kívül	82		41	
	A mentálhigiénés rehabilitáció fogalma és folyamata	21		10,5	
	A rehabilitáció feltételei és akadályai	31		15,5	
	A rehabilitáció területei és intézményrendszere	31		15,5	
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton		186		93
	Az esetfeldolgozás		110		55
	Szupervízió		76		38
	Szakmai gyakorlat		294+55		147+27,5
	Megfigyelési gyakorlat		78		39
	Egészség-megőrzési és rehabilitációs gyakorlat		58		29

	A mentálhigiénés esetmunka gyakorlata		62		31
	A közösségben vagy csoportban végzett mentálhigiénés munka		58		29
	Integrált napok		38		19
	Összesen:	496+54	480+55	248+27	240+27,5
Összes órák száma:		976+109 =1085		488+54,5 =542,5	
Elméleti/gyakorlati óraszámok %-os aránya:		50,80%	49,20%	50,8	49,2

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
10567-12 azonosító számú
Mentálhigiénés feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A(z) 10 525 - 12 azonosító számú A Szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10 525 - 12 A Szociális ellátás általános tevékenységei	Mentálhigiéné						Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció					Esetmegbeszélés és szupervízió		Szakmai gyakorlat				
	A mentálhigiéné értelmezése	A humánökörendszer, mint természeti támasz	A humánökörendszer, mint problémaforrás	A mentálhigiénés segítség módszerei	Krisis, krízis intervenció	A segítő kapcsolat	Az egészség és aprevenció fogalma	Veszélyes életkorok és veszélyeztetett helyzetek	Az egészségmegőrzés a családban és a családon kívül	A rehabilitáció feltételei és akadályai	A rehabilitáció területi és intézményrendszere	Az esetfeldolgozás	Szupervízió	Megfigyelési gyakorlat	Egészség-megőrzési és rehabilitációs gyakorlat	A mentálhigiénés esettanulmányok gyakorlata	A közösségben vagy csoportban végzett mentálhigiénés munka	Integrált napok
FELADATOK																		
Értelmezi a népegészségügyi programokat, részt vesz ezek megvalósításában							x				x			x	x	x	x	x
Egészségügyi felvilágosító tevékenységet folytat, programokat szervez				x	x	x					x	x	x	x	x		x	x
Felismeri az egészségre ártalmas életviteli szokásokat						x					x	x	x			x		x
Felismeri a népbetegségnek számító krónikus megbetegedések rizikófaktorait							x	x	x			x	x		x	x	x	x
Felismeri a szenvedélybetegségek kialakulásához vezető okokat és azok tüneteit						x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egészségmegőrző és drogmegelőző akciókat, tucsere-programokat szervez					x	x	x	x				x						
Egészségnevelési, életvezetési tájékoztatást és tanácsot nyújt, részt vesz a szűrővizsgálatok népszerűsítésében				x	x						x				x		x	x
Segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők lelki egészségének megőrzésében, az önvédelmi technikák megerősítésében		x	x	x								x			x			x
Támogatást nyújt a családi és párkapcsolatok fenntartásában, javításában		x	x	x	x	x			x			x				x		x
Segítő-támogató tevékenységet végez krónikus betegek, haldoklók, szenvedélybetegek, balesetet elszenvedettek és azok családtagjai körében			x	x		x										x	x	x
Támogatja az ifjúsági és kortárssegítő csoportok működését			x	x	x	x									x	x	x	x

Dankó Pista Óvoda, Általános Iskola, Középiskola, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola

Lakóközösségi mentálhigiéné összefüggései		x	x						x								x	x
A segítő folyamat és hatótényezők				x	x					x				x	x			x
A professzionális segítség eszközei és módszerei					x	x								x	x	x	x	x
Laikus és önkéntes segítők munkájának lehetőségei										x				x	x	x	x	x
A mentálhigiéné gyakorlata														x	x	x	x	x
A haldoklók segítése					x							x	x	x	x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Informatikai eszközök használata				x	x		x	x							x	x	x	x
Információforrások kezelése		x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Diagram, nomogram olvasása, értelmezése, készítése				x			x	x	x	x				x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																		
Döntésképeség					x	x								x	x	x	x	x
Stressz tűrő képesség					x	x								x	x	x	x	x
Szervezőképesség					x	x								x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																		
Kapcsolatteremtő készség					x	x								x	x	x	x	x
Segítőkészség					x	x								x	x	x	x	x
Konfliktuskezelési készség					x	x								x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																		
Rendszerező képesség	x	x	x	x	x	x								x	x	x	x	x
Információgyűjtés		x	x	x	x	x								x	x	x	x	x
Eredményorientáltság				x	x	x								x	x	x	x	x

1. A mentálhigiéné tantárgy

248 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapképzésben megtanultak és a gyakorlati tapasztalatok integrálása, a mentálhigiénés szemléletmód kialakítása. Az ember és környezete, a lelki jelenségek, a személyközkapcsolatok komplexitásának megértetése. A belső és a külső folyamatok értelmezése, befolyásolása, az egészség, a harmónia megteremtése, megőrzése és helyreállítása. A közösségi élet színtereinek és a társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásainak elemzése. A mentálhigiénés szakember feladatainak, kompetenciáinak értelmezése

1.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a vázlatosan érintett mentálhigiéné tantárgyból, a szociális munka elméletéről tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

1.3. Témakörök

1.3.1. A mentálhigiéné értelmezése

47 óra

A mentálhigiéné fogalma

A mentálhigiéné története

A mentálhigiéné interdiszciplináris jellege

A lélek védelmére való törekvés a különböző történelmi korokban

Az egészség meghatározása: a testi, lelki, szociális összefüggések és kölcsönhatások

A mentálhigiéné fajtái: egyéni-közösségi; preventív-korrektív

A mentálhigiéné szakterületei, sajátos ellátási területei

Iskolai mentálhigiéné (gyerekek, tanárok, szülők körében)

Egészségfejlesztő mentálhigiénia (különböző célcsoportok körében)

Idősellátás

A haldoklók hospice szemléletű gondozása

A haldoklás stádiumaiban a haldokló családjának támogatása

A gyászmunka támogatása

A fogyatékos és családjának támogatása

A pszichiátriai betegek és családjuk támogatása

A szenvedélybetegek és családjuk támogatása

A hajléktalan emberek támogatása

A lelki egészség ismérvei (konstruktív együttműködés, empátia, indulatok szabályozása, interperszonális kompetencia, az én- ideál és az önkép koherenciája, kimunkált világkép, az egyéni lét értelmezése, azonosság-tudat)

Tévtutak a mentálhigiénében

1.3.2. A humán ökörendszer, mint természetes támasz

48 óra

Fiziológiai adottságok

Az intraperszonális adottságok, a személyiség belső erőforrásai, a pszichés készségek

Az interperszonális, intim kapcsolatok erőssége

A szükségletek változása, kielégítése, az életkori szakaszok jellemzése a Maslow-féle szükségletpiramis tükrében

Az egyéni életút, az egyén megjelenésének színterei

A család rendszerszemléletű értelmezése

A család hatása a személyiség fejlődésére
A családi kapcsolatok erőssége, motiváló ereje
Az iskola hatása a lelki egészségre
A kortárs csoportok, mint erőforrások
A munka, mint az önmegvalósítás terepe
A munkahelyi mentálhigiéné
A munkakörülmények
Az munkahelyi emberi kapcsolatok szerepe a munkavégzésben, a munka eredményességében
A team-munka
A vezetés demokratizmusa
A szomszédsági, lakóközösségi, lokális kapcsolatok szerepe a közösségi lélekvédelemben
A kölcsönös segítségnyújtás spontán és tervezett, szervezett formái
Önsegítő csoportok, működési formáik (AA)
Civil szervezetek, egyházak, hitélet és azok mentálhigiénés szerepe
A nonprofit szervezetek szerepvállalása a humánszolgáltatások területén
Az egyéni szándékok társadalmi támogatása
A társadalmi és az állami demokrácia
A jelzőrendszer szerepe kiépülése, működése
Az intézményközi szakmai kapcsolatok
A békés, alkotó élet lehetőségei
A természeti környezet hatása az egészségre

1.3.3. A humánökorendszer, mint problémaforrás

48 óra

Betegségek, fogyatékoságok
A problémás személyiségfejlődés
Szorongás, stressz, trauma, hangulati kiegyensúlyozatlanság
Személyiségzavar
Az identitás bizonytalansága
Elutasítás, elutasítottság
Tanulási nehézségek
Nem működő megküzdési módok, eredménytelen énvédő mechanizmusok
Agresszív, antiszociális viselkedés
Az életmód és életvezetés devianciái, önpusztító viselkedés
Szenvedélyek, függőségek
Betegségek
Depresszió
Fogyatékoságok, fogyatékkal terhelt családtagok
Az intim kapcsolatok hiánya, egyoldalúsága vagy elégtelensége
Nem harmonikus párkapcsolat, diszharmónia az intim kapcsolatokban
A családi kapcsolatok hiánya, ellentmondásokkal teli ziláltsága, deprimáló hatása
Bántalmazás a családban
A családi és társadalmi értékrend ellentmondásossága
Válás
Pszichoszomatikus betegségek, a betegségek pszichés összefüggései
Elszigeteltség a családon belül
Magány
Veszteségek, gyász a családban
Deviancia és másság a társadalomban

személyiségzavarok
szenvedélybetegségek
pszichiátriai betegségek
szexuális másságok
hajléktalanság
öngyilkosság
bűnözés

Társadalmi ártalmak

Intolerancia a társadalomban

A személyiségnek nem megfelelő, rossz foglalkozás, pálya választása

Foglalkozási ártalmak

A munkanélküliség

Munkahelyi eredménytelenség, meg nem értettség

Szegénység, depriváció, hátrányos helyzet

A szomszédsági kapcsolatok gyengesége, hiánya, ellentmondásossága, veszélyessége

Szegregáció, periférikus lét, a társadalmi kapcsolatok hiánya

Az érdekérvényesítő képesség elégtelensége, gyengesége, hiánya

Az érdekérvényesítés lehetetlensége

Szervezetten kívüliség, kirekesztettség

Előítéletek látens és nyílt formái

A mesterséges támogató rendszerek, humánszolgáltató intézmények elégtelensége

Kiegyensúlyozatlan, békétlen társadalmi élet

Környezeti és urbanizációs ártalmak

A természeti környezet rombolásának hatása az egészségre, a társadalom életfeltételeire

1.3.4. A mentálhigiénés segítség módszerei

47óra

Információnyújtás

A pszichés készségek fejlesztése

Döntéshozás

Problémamegoldás

Kritikus gondolkodás

Kreatív gondolkodás

Hatékony kommunikáció

Kapcsolati készségek

Önismeret

Empátiás készség

Megbirkózás az érzelmekkel

Stressz-kezelés, stb.

A nondirektív segítő beszélgetés

Mentálhigiénés projekt

Mentálhigiénés konzultáció

Esetmegbeszélő csoport

Konfliktuspedagógiai tréning, konfliktuskezelő tanfolyam

Műhelymunka

Interaktív programok

A team-munka, team-építés

A vezetési készségek megerősítése

Önvédelmi technikák, a kiégés elleni védelem módszerei

Az önszempontú és a kortárs csoportok működésének külső segítése

A lakóközösségi kapcsolatok moderálása

A szervezetfejlesztés, szervezetépítés, tréningek
A közösségfejlesztés, közösségépítés
Az érdekérvényesítő képességek erősítése
Az interdiszciplináris csoportmunka, a hálózatépítés
A szervezetek partnerségen alapuló együttműködése
Az intézményközi szakmai teamek, esetkonzultáció, esetkonferencia

1.3.5. Krízis, krízis intervenció

29 óra

Az egyéni és a közösségi válsághelyzetek
A krízis meghatározása, jellemzői
A krízisben lévő ember gondolkodásának, érzelmeinek és cselekedeteinek jellemzői
A krízismátrix
A krízisek fajtái (normatív, akcidentális krízis)
A krízis szakaszai
A krízis kimeneti lehetőségei
A krízisintervenció
A krízisben lévő ember szükségletei
A beavatkozás szabályai, lehetőségei és határai
A segítő empátiájának, magatartásának jelentősége
A szakterületi kompetenciái a krízisintervencióban

1.3.6. A segítő kapcsolat

29 óra

A segítő folyamat és hatótényezők
A személyiség megközelítése
Az ép és sérült személyiség
Az egyén feszültségszabályozásának útja
A kliens életmódjának és egészségének összefüggései
Az egyént körülvevő támogató (szupportív) környezet
A szerepek változásának problémája (életkori, szociális, egzisztenciális szerepkonfliktusok)
Az egyén és a közösség viszonya
A magány lélektani hatása, a magány enyhítése
Laikus és önkéntes segítők
A professzionális segítség
A segítő személyisége, mint munkaeszköz (empátia, bizalom, hitelesség)
A segítő kapcsolat szabályai (önkéntesség, titoktartás, kompetencia)
A mentálhigiénés munka módszerei (csoportmunka, kortárs segítők, fejlesztő beszélgetés, mentálhigiénés konzultáció)
A segítő beszélgetés eszközei
A segítő kapcsolat csapdái, a segítő nehézségei
A szindrómás segítség jellemzői, forrásai
A kiegészítő jellemzői, kialakulásának okai
A pihenés, rekreáció formái
A feltöltődés nem szakmai formái, színterei
A szakmai segítség a segítő lelki egészségének megőrzése
A mentálhigiénés esetkezelés általános szabályai, keretei
Az első interjú jelentősége, a különböző interjútechnikák alkalmazása
Az információgyűjtés technikái, forrásai és lehetőségei
A problémafeltárás módszerei
A konfliktuskezelés technikái

A segítő folyamat és az erőforrások tervezése

A végrehajtás és a pozitív megerősítés szerepe

A segítő munka értékelése (a segítő folyamat, az alkalmazott módszerek, a saját szerep, az eset lezárása)

A hibaelemzések az esetkezelésben

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár; illetve a szolgáltató intézmény előadóterme

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos oktatási módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		

2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x	x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x	x	
3.3.	Jegyzetkészítés eseménnyről kérdéssor alapján	x	x	x	
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

1.6. A tantárgyértékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Egészség gondozás és mentálhigiénés rehabilitáció tantárgy

248óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapképzésben megtanultak és a gyakorlati tapasztalatok integrálása, a mentálhigiénés szemléletmód kialakítása. Megismertetni az emberi élet testi, lelki, szociális és spirituálisdimenzióinak kölcsönhatását. Az egészségfogalom holisztikus értelmezése. Kialakítani a betegségek megelőzésének rendszerszemléletű stratégiáját, megtalálni a beavatkozás lehetőségeit, módszereit a mentálhigiénés asszisztens kompetencia határait. Megismertetni a szakembereket a magyar és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőivel, illetve ezek feltárásának módszereivel.

2.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a vázlatosan érintett mentálhigiéné tantárgyból, a szociális munka elméletéből tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

2.3. Témakörök

2.3.1. Az egészség és a prevenció fogalma

31óra

Az egészségfogalmának holisztikus értelmezése

Az egészséges életmód, életvitel értelmezése a Maslow-féle szükségletpiramis rendszerében

Népegészségügyi adatok elemzése

Népbetegségeknek számító megbetegedések

Az egészséget veszélyeztető tényezők, rizikófaktorok (a természetes és a mesterséges környezetből, az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból, az életvitelből és különböző anyagok szervezetbe juttatásából eredő, stb.)

Egészségmagatartás, betegségmagatartás

Pszichoszomatika

A betegségek megelőzése (oltás, szűrés, egészséges életvitel, stb)

A balesetek megelőzése

Drogmegelőző és túcsere programok

A krízis és a betegségek összefüggései

A prevenció fogalma és szintjei (elsődleges másodlagos, harmadlagos prevenció)

2.3.2. Veszélyes életkorok és veszélyeztetett helyzetek

52 óra

Veszélyes életkorok

A korai anya-gyermek kapcsolat

Az óvodás és kisgyermekkor

A serdülőkor (a felnőtt önazonosság alakulása, nemi szerepek)

Az ifjú felnőttkor (pályaválasztás, párválasztás, gyermekvállalás)

A felnőttkor, az érett személyiség jellemzői

Az időskor (üres fészkek szindróma, demencia)

A haldoklás és meghalás

Veszélyeztetett helyzetek

A problémás személyiségfejlődés

A szorongásos állapotok

A függőségi és hangulati problémák

Pszichés betegségek

Magány

Diszfunkcionális család

Az öngyilkossági veszélyek

Válás

Diszfunkcionális óvoda, iskola

A helyi közösségek hiánya, diszfunkciója

A munkanélküliség

Gazdasági válság

Háborús helyzet

Deviáns szubkultúrákhoz tartozás

Hajléktalanság

Szegénység, depriváció

Migráns lét, menekült helyzet

A gyász

A krízisállapotok

Humánsegítő foglalkozás

2.3.3. Az egészségmegőrzés a családban és a családon kívül

82 óra

- A családi mentálhigiéné és az egészség összefüggései
- A családtagok kapcsolata, együttélése
- Szexuálhigiéné
- A fogamzásgátlás
- Gyermekvárás
- Kisgyermek a családban, a kisgyermek sajátos szükségletei
- A gyermek intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola) mentálhigiénés hatása
- A kamaszkor problémái, a kortárs csoportok hatása
- A pályaválasztás segítése a családban
- A párválasztás segítése a családban
- A felnőttkori gátak és akadályok és az ezekkel való megküzdés
- A felnőttkori szerepek, szerep-átrendeződések
- A felnőtt és időskori veszteségek és a családi támasz
- A nyugdíjba vonulás, a társadalmi szerepek változása
- Az üresfészek-szindróma
- Az aktivitás jelentősége
- A haldoklók segítése
- A gyász és a kóros gyászreakció
- Egészségmegőrzés a gyermekközösségekben
  - Együtműködés a védőnővel
  - Együtműködés a pedagógussal
  - Együtműködés a szülőkkel
  - Együtműködés a gyermekekkel, gyermek-közösségekkel
  - Egészségnevelő projektek, felvilágosítások, információnyújtás, lelkisegély-programok
  - Kapcsolati háló fejlesztése
  - Aktivitási programok szervezése
  - A veszélyeztetett gyermekek gondozása
  - A kortárs segítők felkészítése, támogatása
  - Együtműködés a segítő hálózattal
- Egészségmegőrzés a munkahelyen
  - A munka, mint az önmegvalósítás terepe
  - A munka, mint a létfeltételek előállításának lehetősége
  - A munkahelyi mentálhigiéné
  - A munkahelyi kapcsolatrendszer, a demokratizmus lehetőségei a munkahelyen
  - A munkahelyi kapcsolatrendszer, mint problémaforrás
  - A foglalkozási ártalmak
  - A segítő foglalkozások veszélyei
  - A munkahiányának veszélyei
  - A munkamánia
- Egészségmegőrzés a családon és a munkahelyen kívül
  - A rekreációs programok
  - A kulturális programok
  - A szabadidős programok
  - Spontán és szervezett közösségi együttlétek különböző életkorú és helyzetű emberek számára
  - Civil mozgalmak, szervezetek tevékenysége

2.3.4. A mentálhigiénés rehabilitáció fogalma és folyamata

21 óra

A rehabilitáció komplex jellege (szomatikus, pszichés és szociális rehabilitáció)

A rehabilitáció, mint cél, feladat, folyamat, szemlélet és munkamódszer
 Az életminőség fogalma
 Az egyén, a család, a szűkebb és tágabb közösség szerepe az életminőség javításában
 A prevenció és a rehabilitáció összefüggése
 A rehabilitáció eszközei az önellátás, a munka, a szórakozás, és a képzés területén
 A fogyatékoság értelmezése, csoportosítása
 Normalizáció, integráció, autonómia
 A rehabilitáció fokozatai: elemi rehabilitáció, utógondozás (álrehabilitáció)

2.3.5. A rehabilitáció feltételei és akadályai

31óra

Segítő pszichológiai tényezők

Empátia
 Én-erősítés, képessé-tevés
 Egyenrangú felek együttműködése
 Megküzdés a sztereotípiákkal
 Ismeretterjesztés, felvilágosítás
 Integráció, integrációs törekvések

A rehabilitációt akadályozó tényezők

Önértékelési zavarok
 Előítéletesség, stigmatizáció, bűnbakképzés, viktimizáció
 Izoláció
 Jövedelmi korlátok
 Külső társadalmi korlátok, akadályok

A rehabilitáció tárgyi szükségletei

Városrendezési és építészeti korlátok (akadálymentesítés stb.)
 Közlekedés (alacsony padlójú buszok, villamosok, liftes vonatok, stb.)
 Lakásépítés és speciális használati tárgyak
 Gyógyászati segédeszközök, speciális munkaeszközök

2.3.6. A rehabilitáció területei és intézményrendszere

31 óra

Az orvosi rehabilitáció
 A mentális rehabilitáció
 A pedagógiai, gyógypedagógiai rehabilitáció
 Foglalkozási és munka-rehabilitáció
 Szociális rehabilitáció
 Esélyegyenlőség és érdekvédelem (önsegítő és érdekvédelmi szervezetek,)
 Társadalmi megmozdulások, akciók, rendezvények
 Rehabilitációs projekt (jogszabályi keretek, források, partnerek, tárgyi feltételek)

2.4. A képzés javasolt helyszíne(ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár; illetve a szolgáltató intézmény előadóterme

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás		x		

1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x	x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x	x	
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x	x	
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			

5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

2.6. A tantárgyértékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

186óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a felkészülést és a szakmai felelőségek felismerését. Kiscsoportos team munka segíti a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozását, végiggondolását. Tapasztalatot kínál arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy a szakember gondolkodásrugalmasabb legyen, előítéletei oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít arra, hogy a szakember tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyiségénekvédelme, fejlődése érdekében.

3.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a szociális munka elméletéről tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok. A mentálhigiéné, az egészségmegőrzés és rehabilitáció elméleti ismeretei.

3.3. Témakörök

3.3.1. Az esetfeldolgozás

110 óra

Az eset bemutatása esetmegbeszélése, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés? stb.)

A személyiségjogok védelme

Az emberi értékek és autonómia tisztelete

A segítő szerepei, felelőssége és céljai

A problémák meghatározása

A kompetenciák tisztázása

A kliens motivációjának és aktivitásának fenntartása

A segítő személyes érintettségének feltárása

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Az elméleti ismeretek alkalmazása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése
 A team-munka és a szakmai együttműködés szerepe
 A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével
 A bűnbakképzés és az előítéletek felismerése, kezelése
 A krízishelyzetek felismerése és kezelése
 A kiegészítés és a szindrómás magatartás jeleinek felismerése és kezelése

3.3.2. Szupervízió

76óra

A szakmai munkát, a kommunikációt vagy a személyiséget veszélyeztető tényezők feltárása
 A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során
 Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiégést
 A gyakorlat során a szakmai terhekkel való találkozás élményeinek feldolgozása a csoport védett környezetében
 A felkészülés, a munka és a feldolgozás egységére való igény kialakítása

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlólóhelyen, vagy a képző iskolában

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szimuláció		x		
1.10.	szerepjáték		x		

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása		x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Résztétel az ügyfelfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

3.6. A tantárgyértékelésének módja

Miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

4. Szakmai gyakorlat tantárgy

294 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlat során megismerni a mentálhigiénés munka változatos formáit, terepeit, célcsoportjait és módszereit. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket. Irányítással és önállóan végezhetnek a kompetenciájuknak, felkészültségüknek megfelelő információnyújtási és szolgáltatási munkákat, végezhetnek a munkához kapcsolódó adminisztrációt. A gyakorló terepek kiválasztásakor és a tanulók terepre helyezésekor vegyék figyelembe az egyén szakmai érdeklődését és motivációját. A tereptanárok a saját felkészültségüknek és munkakörüknek megfelelő munkába vezetik be a tanulókat. Ezek a gyakorlatok fontos szerepet töltenek be a tanulók integrált tudásának kialakításában, hogy a mentálhigiénés asszisztens segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában. A gyakorlati tevékenységben mindvégig támaszt nyújt a gyakorlattal párhuzamosan szervezett esetmegbeszélés és a szupervízió.

4.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Az alapképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a szociális munka elméletéről tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok. A mentálhigiéné, az egészségmegőrzés és rehabilitáció elméleti ismeretei.

4.3. Témakörök

4.3.1. Megfigyelési gyakorlat

78 óra

Egy kiválasztott intézmény megismerése

Az intézményi adminisztrációs rendszer megismerése

Az intézmény mentálhigiénés munkájának és szakembereinek megismerése

Interjú készítése mentálhigiénés munkát végző szakemberekkel

Az intézmény mentálhigiénés munkatársának tevékenysége a személyiségzavarokkal vagy viselkedési rendellenességekkel küzdő kliensével (megfigyelési gyakorlat)

A csoportközi viszonyok, konfliktusok, előítéletek, együttműködés a csoport működése során (megfigyelési gyakorlat)

Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók körében végzett segítő munka megfigyelése

4.3.2. Egészség-megőrzési és rehabilitációs gyakorlat

58 óra

Az egészségem rizikó faktorai (esszé összeállítása)

A saját munkahelye, (intézménye) egészségnevelési céljainak, terveinek és adminisztrációjának megismerése

A rehabilitációt segítő és gátló viszonyok a saját munkahelyén (elemzés)

Egészségnevelési programok megvalósításának és adminisztrációjának megfigyelése

Az intézményi adminisztrációs rendszer megismerése

Egészségnevelési programban vagy akcióban való részvétel

Életút interjú elő- és elkészítése egy egészségnevelési programba bevont klienssel

Egészségnevelési program, vagy gondozási, foglalkozási terv összeállítása a megismert kliens számára

Egy rehabilitációs projekt elkészítésében és megvalósításában való részvétel

4.3.3. A mentálhigiénés esetmunka gyakorlata

62 óra

Életút készítése egy kiválasztott munkanélküli, hajléktalan, deprivált vagy deviáns klienssel

Probléma feltárás, problémalista készítése az interjú alapján

Információk gyűjtése a problémamegoldáshoz

Az erőforrások számbavétele

Szerződés előkészítése a problémamegoldás érdekében

A végrehajtás és a pozitív megerősítés

A segítő munka értékelése (a segítő folyamat, az alkalmazott módszerek, a saját szerep, az eset lezárása)

A mentálhigiénés munka adminisztrációjának elvégzése

Az elkövetett hibák

4.3.4. A közösségben vagy csoportban végzett mentálhigiénés munka

58 óra

Valamely sikeres vagy kudarcos mentálhigiénés pedagógia program elemzése

A saját munkahelyén működő csoportban Co-vezetőként részt venni a csoportmunka tervezésében, a csoport szervezésében, a csoportmunka lebonyolításban, lezárásban és értékelésében

Résztvétel a település, az intézmény valamely közösségi akciójában, rendezvényének tervezésben, szervezésében, lebonyolításában lezárásban és értékelésében

A mentálhigiénés munka adminisztrációjának elvégzése

4.3.5. Integrált napok

38 óra

Javasolt témák:

- Egy környezetvédelmi projekt összeállítása
- A település egészségi helyzetének felmérése, egészségnevelési projekt összeállítása
- Egy életmód-tábor szervezése és programjának összeállítása
- A családi szocializáció javítására irányuló program összeállítása
- A serdülők identitás- és értékkeresési problémáinak felderítése
- A társfüggőség okainak és jeleinek felderítése
- A gondozásba vétel humánus lebonyolítása
- A bentlakásos intézmény valamely ünnepének tervezése, megszervezése, lebonyolítása
- A gyógyíthatatlan betegek családi ellátásának segítése
- A szenvedélybetegek rehabilitációjának segítése
- A team munka lehetőségeinek mérlegelése
- A segítők segítésének lehetőségei, stb.

Az integrált napok dokumentálása

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegedő, hajléktalan szálló, stb.

Az integrált napok helyszíne: a képző intézmény, továbbá egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, közoktatási vagy közművelődési intézmény

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés	x			
1.7.	projekt	x			
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szerepjáték		x		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Szervezeti rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Szervezeti rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

4.6. A tantárgyértékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.